

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/2 an 5 cor., 1/2 an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/2 an 7 cor., 1/2 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani, a treia-oră 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăcei Nr. 15.

Se prenumără la poste și librării.

În România abonamentele se fac la Agenția de Publicitate Carol Schuller, București, str. Doamnei 28, etajul I.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 10 bani se vând în Sibiu: librăria „Tipografie”, societate pe acțiuni. — În Alba-Iulia la librăria Weisz Bernat „La loterie”.

Mreață.

Între acțiunile mai mari, puse la cale în timpul din urmă de către guvernul maghiar, este și așa numita *acțiune montană*.

Această acțiune, a cărei menire este să deluzeze într-o cât se poate *miseria*, de care suferă populațiunea ținuturilor muntoase din Nord-estul Ungariei, s'a început cu emiteră lui Egan.

Cele esperiate de Egan prin ținuturile locuite de Ruteni, sânt cunoscute. Jidovimea a nimicit total această populațiune. Ear' când Egan a venit cu planuri, cari ținteau vîndecarea din rădăcină a boalei cauzate de invaziunea *Cazarilor* din Galiția, și în consecvență soaparea Rutenilor din mîinile Evreilor, Egan ca prin minune a murit!

Acțiunea însă n'a încetat. Continuă și acum; nu în sensul conceput de Egan.

Jidovii sânt lăsați în pace, să-și continue manoperile spurcate. Guvernul a apucat altă cale.

Pentru a paraliza într-o câtva puștitoare acțiune evreiască, guvernul maghiar s'a apucat să împartă ajutoare la popor, să înființeze consorții și societăți de credit prin comunele nord-estice.

În chipul acestei guvernului ajunge două rezultate. Ii lasă pe J-dani în dragă voe să exploateze poporul, deși scopul principal trebuia să fie tocmai stîrpirea ticăloșilor săvîrșiți de Evrei. Prin aceasta nu-și strică prietenia cu fii lui I-rai, înconjură conflictul cu această nație, care azi a devenit aproape omnipotentă în Ungaria, grație nenorocului sistem guvernist, al cărui urzitori au crezut, că în Jidovi vor găsi adicții cei mai potriviți spre a maghiarisa Ungaria, nimicindu-o materialicește.

Al doilea rezultat urmărit de guvern este *instăpîntarea unei tutele asupra locuitorilor din ținuturile muntoase*.

Guvernul urmărește scopul vădit, că prin mici îngrijiri materiale, mai mult seducătoare decît adevărate, să îndulcească poporul, să-l câștige pe partea sa, să-l facă a crede, că mîntuire și alinare în necazurile sale numai dela guvernul unguresc poate aștepta.

Nu salvare, ci *monerie* este ființa guvernului.

Întreagă acțiunea montană, care acum a ajuns până în Maramureș și

amenință a fi estinsă și asupra Românilor nisuește să formeze o *mreață* uriasă, în care prinse comunele locuite de nemaghiari, să fie făcute pradă ideii lui guvernist, să fie maghiarizate.

Că așa este, se vede și din discuțiile, ce s'au desvoltat în ședința comisiei economice, ținută în 22 l. c. în Sighetul Marmășiei.

Cu ocazia aceasta fișpanul Roszner Ervin a declarat, că de funcționari la consorțurile și societățile de credit înființate prin satele rutene, vor fi aplicate numai persoane, cari știu și ungurește.

Chiemarea acestor funcționari va fi apoi maghiarizarea, încetățarea poporului de putere, de carul maghiarizării.

Cum am amintit mai sus, până acum acțiunea guvernului s'a estins numai asupra Rutenilor, și deci nu a trebuit să o urmărim cu o atențiune mai deosebită. Acum ea începe să atingă și teritoriul locuite de Români. Prin urmare datorii sîntem cu toții să meditam asupra acestei nouse primejdii, o primejdie cu atât mai mare, fiindcă poporul nostru în deosebi în părțile muntoase din nord-estul Ungariei este așa zicînd *stăit* materialicește, și deci guvernul prin mici favoruri materiale, vremelnice, ușor îl poate seduce, ușor îl poate prinde în mreață.

Punem deci la ordinea zilei această chestiune și așteptăm ca toți aceia, cari se interesează de soarta ei, viitorul neamului românesc, să se grăbească a medita și a propune mijloacele necesare pentru zădărnicierea planului asuncu și periculos, urmărit de puternicii zilei sub masca polintestii îngrijiri și a umanitarismului politic.

Trebue să ne gândim asupra modului, prin care noi înșine să ameliorăm soarta poporului, pe cât se poate, noi să-l ținem sub influența noastră, și să-l ferim de a ajunge în cursa înființată de guvern. Să luminăm poporul, să fățarnica alinare a suferințelor puse în perspectivă de guvern, nu este altceva, decît ocuparea sufletelor, cumpărarea osmenilor pentru nația maghiară.

Sibiul, 30 Ian. n. 19 3.

Convenția postală între România și Austro-Ungaria. Acum se urmează negocierile între România și Austro-Ungaria pentru încheierea

unei nouse convenții postale. În cursul negocierilor delegatul ungar a propus stărgerea tazei acordate corespondenței între autoritățile jêrilor contractante.

Delegații români s'au țină de datorișă a stăruți pentru reducerea tazelor mari, ce sînt azi pe corespondența și alte expediții postale din Ungaria în România!

Ridicoli. Contra profesorului gimnazial din Sebeșului săsesc, dl Victor Roler, a într'oducut Wlassics cercetare disciplinară pentru-oa soția aceluia a respins un curant de presă, trimis în limba maghiară de o firmă din Graz, scriind pe el „nu știm ungurește”. După cum comunică „Siebb. d. Tageblatt”, senatul decanal săsesc a sistat cercetarea, lipsindu-i ori-ce bază. Cercetări de felul acesta s'au introduse încă în contra multor altor bravi învățători săsești.

Proiectele militare în Austria. În parlamentul austriac au fost prezentate proiectele militare în ședința dela 28 l. c. Tot în această ședință s'a și început prima citire a proiectelor. Ele probabil vor fi acoperite fără mare greutate, după ce ministrul Velsersheimb a declarat, că în urma înțelegerii cu guvernul, a abstat dela pretenția, ca soldații din rezerva de întregire a armatei să fie refinuși pentru serviciul activ.

Reforme în Macedonia. N. Fr. Presse din Viena scrie următoarele:

„În privința reformelor de luat și aplicat în Macedonia nu s'a găsit până acum nici o formulă pozitivă — după câte aflăm din isvor bine informat. Între puteri este un schimb de vederi, al cărui scop e să se înțeleagă asupra măsurilor prin cari s'ar ajunge la un îndoit rezultat: menținerea ordinii și în același timp a statului quo politic și teritorial în Macedonia.”

Alegerea de deputat în cercul Năsăudului, în locul lui Beck demisionat, va fi în 9 Febr. c., după-cum sînt informate zările din Budapesta. Până acum singurul candidat este Ciocan, vecinul mamei lui Ciocan!

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Micii martiri.

(Urmare).

Cel dintăiu, care a fost adus sub pază aspră, era Iustinian. Despoiat de arme și coiful frumos ornat, cu mîinile legate la spate, parea un principe învin. Cu pași siguri, cu privire utozătoare, cu capul ridicat și față senină pășea înainte împăratului, pe care plecându-se adăna de trei ori, îl salută cu tot respectul:

— Ave caesar! Fii salutată împărate!

Împăratul văzînd pe Iustinian, rămăne uitat; fără a grăi un cuvînt, îl privește din creștet până în picioare și înainte de ce s'ar fi oprit Iustinian, sculându-se repede de pe scaun mînios și dă sabia la o parte sgrăindu-l:

— Iustinian!... tu... tu, oficerul meu suprem, cel mai încrezut om al meu, amicul meu, și tu?... Nu, nu se poate și face semn: delegații! Pășește înainte, vină sus, precum ai făcut până acum, locul tîu e lângă mine. Dați-i înapoi sabia și coiful!

Prisonierul pășea înainte, oprindu-se în locul acuzațiilor, cu toate că garda numai decăt să retrage la cuvîntul împăratului. Iustinian nu primește

sabia și coiful, ce i-se oferise, zicînd: Captivulul nu i-se cuvine așa ceva.

— Iustinian, zise împăratul, e grea acușă, ce însuși îți-o ridică asupra capu lui tîu, nu-mi vine să cred, spune-mi, creștin ești într'adevăr?

— Așa e meiestate, eu sînt creștin precum și familia mea.

— Așa dar e adevărat?

Și te-ai cugetat tu la ceea-ce faci?

Ești în grația împăratească și tu pe asta nu dai nimic?

— Fie binecuvîntat numele lui Iesus.

Eu ca creștin sînt fericit, și mai fericit voiu fi, când îmi voiu putea pleca capul sub secura călăului.

Toate acestea cuvinte le-a roștit Iustinian cu atîta liniște și cu atîta modestie, încăt cel din jur nu să puteau mira de ajuns, mai mulți îl țineau de nebul.

Dar' cu atîta mai tare și-a legat din sărite Diocleșian. O-hii! i schinteiau de mînie, străngîndu-și pumnii, ca și când s'ar fi născut în el ostăgul de rînd, șezînd într-o cărcimă belgiană*).

* O. Atrrellu Valeriu Diocleșian 284—305

De origine din Dalmația, fiul unui libertin, și a început cariera militară, ca ostă de rînd. În Belgia, într-o cărcimă i-a profițit o femeie, că va fi împărat. Favorizîndu-l norocul, s'a ridicat treptat la ofiții înalte. În an. 284, după moartea lui Carus, senatul belic al ofițerilor l'a ales împărat în Chalcedon. În anul al 20 al domniei

Dar' deodată, ca și când l'ar fi venit vre-o idee de scăpare, sigur de învingere, i se insenină fața-i furbundă:

— Iustinian, tu ca ostă, cred, oă ești gata la chinuri și la moarte, dar' nu cred, că tot așa să cugetă și soția și copiii tîi. De nu sacrifici zeilor, pe toți vă omor fără milă, ca să se știe, că așa pășește tot cel ce utoază a să juca cu mânia împăratească.

— Soția, copii, îngăcă Iustinian, rămăneînd zăpăcit

Plecându-și capul, să cugetă puțin. Aceasta a fost prima străpungere de pumnal în inima lui.

Diocleșian îl privește cu o bucurie infernală cum se luptă cu sine însuși; precum oredea el, l'a atins cu cel mai tare argument.

Și într'adevăr, ca și-când l'ar fi săcoat toată puterea; cu capul plecat, cu feța posomorită, pierdut, privea în jos la pămînt.

Doară nu i'a slăbit tîria de mai înainte?

sal s'a dus în Roma, dar' atrăgându-și asupra ura tuturor pentru sgrăonien sa, în curînd a părăsit orașul și s'a reintors la capitala i favorită, în Nicomedia (Asia mică). În an. 303 și 304 a dispus persecuțiunea creștinilor. Pe timpul acesta era încă în Roma. Persecuțiunile lui să basau pe motivul, ca să-și susțină tronul cu ajutorul religiei. (Pallas).

Din dietă.

În ședința din 27 l. c. a vorbit după Solymosay kossuthistul Holló. Acesta a declarat, că opoziția nu poate acorda jertfele cerute dela ea până nu se vor implini dorințele ei naționale. Zice, că e o insultă, ca ofițeri străini să-și tirez șgomotos sabia la noi și propune, ca să se înființeze armată independentă, trupele din Ungaria să fie comandate numai de ofițeri născuți și crescuți în școlile din Ungaria. Limba de comandă să fie cea maghiară, steaguri, embleme tot maghiare, serviciul de 2 ani, codul penal militar să se schimbe.

În ședința din 28 a prezentat Széll proiectele pactului, cerînd, ca să fie distribuite comisiunilor respective, ceea-ce s'a primit. S'a continuat apoi deshabtarea asupra proiectelor militare. Cetele Zichy, deși liberal, vorbește contra. El a promis alegătorilor săi, că nu va vota astfel de legi apăsătoare și legea aceasta o consideră ruinătoare pentru țeară. Guvernul a trebuit să iee în considerare petițiunile municipiilor și să nu prezenteze aceste proiecte. Dacără totodată, între aplausele șgomotoase ale opoziției, că trage consecințele atitudinii lui și lasă din partidul liberal. După-ce vorbește și Bernáth contra, ia cuvîntul ministrul Fejérvári. El împarte dorințele exprimate cu acest drilej în 3 categorii.

De prima se ține cererea unei armate independente maghiare. Cu dorința aceasta nu-și perde timpul, căoi majoritatea populațiunii nu o are. De categoria a doua se țin anumite pretențiuni naționale, față de cari administrațiunea armatei nu ia o atitudine respingătoare, într-o cât nu ating unitatea armatei. Cererea pentru introducere a unei proceduri penale militare o consideră îndreptățită și el are firma speranță, că proiectul acesta de lege va fi prezentat în curînd. În privința emblemelor și a drapelului se fac acum studiul. Rescriptul împărateesc din 6 Aug. 1868 referitor la transferarea ofițerilor cetățeni ungari la trupele din Ungaria se va executa în curînd. Cei 6000 soldați din rezerva întregitoare nu vor fi chemați la serviciul de trei ani, nepuțîndu-se înființa în curînd o brigadă de obusuri. Maiestatea Sa a ordonat studierea chestiunii referitoare la pedepsele militare corporale (legatul la stîlp și în verig). Ce privește instrucția limbii maghiare în institutele militare e știut, că fiecare elev din Ungaria e da-

tor să o învețe. Cu chestiunea serviciului militar de doi ani să ocupă guvernul și peste 8—9 luni va prezenta un raport amănunțit.

După vorbirea lui Fejérvári au urmat interelațiunile. Deputatul sas Greshkovic interpelează în privința măsurilor greșite, luate în comitatul Sibiului din incidentul boalei de gură și de unghii la vite. Cere ministrului, ca să intervină, ca poporul să fie scutit de șicănări și îndeosebi de taxele pentru atestatele de sănătate, pe cari le dau veterinarii. Ministrul promite, că va cerceta lucrul.

În ședința de ieri a vorbit Komjádi tot contra proiectului.

Polonii contra Rutenilor.

Toți iubitorii de libertate, toate popoarele, cari luptă pentru căștigarea și asigurarea libertății naționale, sînt indignate contra măsurilor barbare, luate de guvernul prusiac pentru nimicirea Polonilor din Posen.

E natural să simțeamă omul simpatie față de cei năpăstuiți și oprimați. A fost natural deci și ecoul șipetului de desperare ieșit din pieptul Polonilor, ecou, care s'a observat nu numai la toți Polonii de pretutindeni și la popoarele slave, ci chiar și la alte națiuni străine, cari asemenea Polonilor sînt amenințate în existența lor națională.

Acțiunea pornită din partea conducătorilor poloni spre a paraliza loviturile primite și puse în perspectivă dela Berlin, deasemenea a fost laudată de toată lumea, afară de Nemți.

Acum însă știm lucruri, cari aruncă o umbră asupra Polonilor.

În timpul din urmă zările polone mai de frunte fac propagandă pentru colonizarea cu Poloni a Galiției răsăritone, locuite în 90%, de Ruteni. Perderile suferite în Posen Polonii voiesc să le repareze în Galiția pe conta Rutenilor — prin șovinism.

Dacă împăratul Wilhelm II. voiește să despoale cu forța pe Poloni de moștile lor străbune și să le deie pe mîna Nemților, drept reacțiune, Polonii voiesc să facă același lucru contra Rutenilor. Articoli fulminanți de ziare apelează la toți frunțașii poloni și la bănoși și le îndeamnă să cumpere moșii în Galiția dela Ruteni, să colonizeze acolo Poloni și astfel cu ajutorul acestor colonii să contopească în sinul lor pe Ruteni.

Sau dragostea față de soție și copiii e mai mare ca și credința și iubirea sa față de D zeu?

Capu-i e greu, să pare, căoi răsămându-și pe cot, stă pe gînduri.

Buzele, ca și-când involuntar ar fi stat în serviciul gîndurilor murmură într'una:

— Voiește sângele sermamei mele soții și a micilor copilași, a familiei mele nevinovate... Teribil!

— Ah! D-zeule, care mi-ai dat tîrie până acum, nu mă lăsa în lupta cea de pe urmă, ajută-mă și mai departe, ajută-le!

— S'au crezi, că Diocleșian, amicul zeilor, va încerca de grații pe un creștin, continuă, înterupîndu-l împăratul.

— Știu, nu, și pentru grațiile tale înalte îți sînt recunoșcător.

— D'apoi așa-ți areți recunoștința?

— Tie împărate îți datoresc recunoștință, dar' zeilor păgăni, pe cari nu i pot recunoaște, nu.

Cuvintele acestea ale lui Iustinian au produs un zămur general; și împăratul și-a încreștit fruntea, căoi Iustinian acum a ofensat espre pe zeii săi.

— Iustinian, vezi grația și de această dată, răsplată acestei declarări numai uoarta poate fi.

Nu știi oă te joci cu mânia mi împăratească?

Cu alte cuvinte, Polonia condamnă nerușinatul guvern prusac, voiește să devină și ei robii guvernului. Și în loc să se gândească la mijloacele de apărare contra Nemților, ei vor să recurgă la aceleași mijloace față de — Ruteni, cari sînt mai slabi decît ei.

Tactica aceasta nu le poate servi spre cinste Polonilor, cari luptînd pentru libertatea lor națională, în același timp atentează la viața Rutenilor.

Să se răbune ei contra Rutenilor pentru atacurile guvernismului, de care este cuprins guvernul din Berlin!

Ei, drept, că spre a-și salva viața, în casuri extraordinare, din extremă necesitate, omul se poate folosi de orice mijloace. Astfel se explică din punct de vedere criminal și justificarea omorului, dacă în alt mod nu 'ți poți scăpa viața atacată pe nedrept, de dușmanul tăcilor.

Tendența de a nimici pe Ruteni însă nu poate fi considerată din partea Polonilor de un mijloc extrem pentru a-și salva existența națională amenințată cu nimicire de împăratul Wilhelm II. Rutenii nu le-au făcut nimic Polonilor. Aceștia cu Nemții ar trebui să-și facă scooteala.

Zădărnicea colonizărilor plănuite de guvernul din Berlin în provincia Posen, poate fi săvîrșită pe alte căi și ușor. Colonizții germani ar trebui amărîți în tot felul posibil, până când ar fi siliți să fugă. Polonii din satele vecine în număr mai mare fiind, le-ar putea cauza colonizțiilor pagube enorme, aprinzîndu-le edificiile, nimiciindu-le recolta an de an pe furie înjghindindu-le vitele, ca nimenea să nu știe, bătîndu-i, unde numai ar putea pune mîna pe ei. Cu o astfel de procedură ar ajunge la rezultat. Nimenea n'ar dori să meargă de coloniști în Posen. Ar fugi de acolo. Guvernul încă ar rămîna neputincios în fața unei astfel de acțiuni ascunse, ce-i drept, criminale, dar' sousabile în cas de extremă apărare. Asigurările n'ar ajuta nimic. Armata încă n'ar putea fi pusă de pază asupra bunurilor și vieții coloniștilor. Șovinismul german s'ar sătura de jertfele zădărnice.

Estă un mijloc, la care ar putea recurge Polonia, ca la ultimul mijloc de apărare. Tactica aceasta este mai cinstită, decît planul cu nimicirea Rutenilor. Se împlîni cuțitul în coastele hoțului, care tinde să te sugrume, nu e păcat, dar' e atentezi la viața celui mai slab decît tine, care nici un rău nu 'ți a făcut, e crimă rușinoasă.

Noua mișcare, acum devenită șovinistă, a Polonilor formează o triadă dovedită despre soarta celui mai slab. Toți asupra celui mai slab tăbărîsc din toate părțile.

Dreptatea? Stă în raport cu tăria. Ai dreptate, dacă ești tare și puternic. Cum ai slăbit, dreptatea a dispărut.

'L-au făcut să se clătine în credința și astfel luîndu-și de pe frunte cununa de martir, s'a scoborit de pe eșafod, mergînd înaintea împăratului, care 'l-a dat un inel, cu semn al grației sale speciale zicîndu-i: nu-ți va părea rău, că te-al întors dela boscoanele creștinești la zeii lui Caesar. Mă voiu îngriji de tine. Nici nu-i rea ideie; vanitatea e așa parte delicată în om, înocă de multe ori își jertfește principiile și convingerea, își neagă neamul și datorințele. Poate cu asta va influința și pe Justinian.

— Veii fi împărtășit de cele mai mari grații ale mele, vei fi amicul împăratului înaintea lumii întregi, — zise Dioclețian. Și pentru toate acestea zi numai atîta, că zeii Romei puternice sînt și ai tăi.

Dioclețian așteaptă răspunsul cu gura căscată.

— O tul care pe lângă toate omorile și gloria-ți ești sărac, crezi, că toată grația și mărirea lumii ajunge cît grația aceea, că cineva poate fi în-vătăcelul și prietinelui lui Iesus.

Toate, grațiile pompei și Maiestății tale lasă rece inima: acestea nu alină durerile acelea, nu câștigă răsplătă, dar' grația și amiciția lui Iesus, o! ce bucurie din altă lume, ce dulceță și fericire o umplu.

Nu, schimbul ar fi rău. Grația-ți împărătească, ce-i drept, mă înalță peste toți muritorii, și încatrău numai își întinde aripile vulturul roman, pe uscat și pe mare, mă face omul cel mai demn de învidiat, dar'...

(Va urma.)

Aceasta este morala popoarelor de azi și durere, morala aceasta, concepțiunea aceasta păcătoasă despre dreptate și echitate nu mai dispăre, ci prinde rădăcini și la popoare, cari sub steagul libertății luptă contra opresorilor îngâmfaiți și fără suflet.

Polonii voesc să facă cu Rutenii, ceea-ce condamnă ei cu toată puterea indignării, ceea-ce nesățiosul pangermanism voește să le facă lor: să le răpească viața națională, să-i desmoște-nească.

Polonii voind aceasta, uită, că cine tinde la viața altuia, nu e vrednic de viață. Cine năpăstuește pe alții, e vrednic de năpăstuire.

Din România.

Prințul Ferdinand la Iași.

Am anunțat de mai înainte, că prințul Ferdinand va merge în cursul lunii Ianuarie la Iași pentru inspețirea cavaleriei, garnisonată acolo.

Prințul a sosit la Iași alaltăieri, făcîndu-i se o primire foarte călduroasă.

La gară toate autoritățile civile și militare au fost de față la sosirea prințului.

Primarul a oferit principelui tradiționala pâne și sare. Principele Ferdinand a primit apoi onorurile militare și în urmă s'a prezentat autorităților și notabililor.

Mulțimea a aclamat cu mare entuziasm pe principele.

La 10 ore fără un sfert, A. S. R. principele Ferdinand a plecat la metropole, unde s'a oficial un Te-Deum.

În frunte mergea un oficer de poliție, care a deschis drumul. Apoi urmau în ordinea următoare: doi trimbițași, prefectul de poliție în trăsură, două plutoane de gendarmi, trăsura A. S. R. principelui Ferdinand, două plutoane de gendarmi, trăsura prefectului județului Iași, dl general-comandant al corp. IV. de armată în trăsură, trăsura cu d-nii adjutanți ai A. S. R. principele Ferdinand, trăsura dlui comandant al pieșii și un lung șir de trăsuri, în cari se găseau diferiți reprezentanți ai autorităților.

La ora 10 și jum. s'a oficial Te-Deum. Biserica a fost ticsită de lume. Corul metropolitan a impresionat adînc pe prințul.

După amiază principele însoțit de dl N. Gane, prefectul județului Iași, și dl C. B. Pennoș, primarul orașului, a vizitat universitatea, liceul internat, școala primară Carol I. și școala normală de institutoare; bisericile: Trei Ierarhi și Sf. Nicolae, apoi spitalul Sf. Spiridon.

Seara a avut loc într-o sală a primăriei, aranjată în acest scop, banchetul dat în onoarea Principelui de municipalitate.

După banchet A. S. R. Principele a asistat la reprezentația dela Teatrul Național.

Donațiuni Academiei.

Academia Română a primit două importante donațiuni în ședința sa dela 10 Ianuarie c.:

Doamna Ana V. A. Urechilă printr-o scrisoare adresată Academiei îi face donație, conform cu dorința exprimată de mult regretatului Urechilă, soțul său, toate manuscrisele și documentele istorice.

Dl Dr. Ioan Mihăiți, membru corespondent al Academiei, domiciliat în Sighet (Maramureș) 'l-a trimis un document scris în latinește și purtînd data de 22 Iunie 1384.

Prin acest document, regina Maria a Ungariei, fiica lui Leopold, întărește în stăpînirea moșiei Cuhia, cu toate trupurile ei din Maramureș, pe Balcevoeod, comitele Maramureșului și pe frații lui Drag și Ioan, cu toți fii lui Sas Românul, pentru bravura lor ostășească.

În aceeași ședință, dl profesor Ioan Tanoviceanu, membru corespondent, a prezentat fotografia unui document, care se pare a fi cel mai vechiu cunoscut până acum.

Acest document este de pe vremea lui Alexandru cel bun, și poartă data de 11 Febr. 1400.

Originalul documentului aparține doamnei Maria Stroescu, văduva fostului președinte al trib. de Roman și proprietara moșiei Gherghelul (Vaslui).

În amintirea lui Quinet.

La Paris se fac mari preparative pentru zilele de 14 și 15 Februarie, în vederea celebrării centenarului lui Edgard Quinet.

România se va asocia la aceste sărbări destinate să onoreze memoria marelui istoric, care a fost nu numai un filo-român, dar' un amic devotat al lui Ioan Buteanu și C. A. Rosetti.

Se știe că Edgard Quinet se căsătorise cu fiica lui Assaki.

În urma mai multor publicațiuni favorabile României, camerele române 'l-au dat cetățenia română.

Dl P. Culianu, președintele secției Iași a Ligii culturale va convoca zilele acestea comitetul Ligii, pentru a desemna pe un român aflător la Paris să reprezente secțiunea Ligii din Iași, la sărbeara centenarului lui Edgard Quinet.

Societatea geografică română.

Societatea geografică română va ține ședințele sale anuale în zilele de 20 și 21 Februarie v.

Ședințele se vor ține în sala senatului și vor fi presedate de Maj. S. Regele.

O audițiune musicală.

Ziarele din București descriu următoarea scenă drăgălașă, petrecută la palatul princiar din Cotroceni:

Martți, la orele 11 dimineața a fost invitat la palatul Cotroceni de către prințul Carol și prințesa Elisabeta, micul Alfred G. Alexandrescu, în etate de 9 ani și jumătate, fiul dlui G. Alexandrescu, subdirectorul Monitorului Oficial, spre a da o audițiune musicală.

Micul Alfred a fost primit de către prințul Carol și prințesa Elisabeta și condus în salonul Dorde al palatului, unde se aflau domnii Dinicu, măiestru de muzică și profesor la conservator și Cionca, tatăl d-voarei Cionca, cunoscuta mica artistă.

Micul Alfred adusese cu el 100 de bucăți de muzică clasică pentru piano, însă solicitat de prințul Carol să cânte bucăți românești, micul pianist a cântat cu măiestrie: O rugăciune, Scena pastorală, Asaltul dela Grivița și dedicația sa prințului Carol intitulată Gîndirii glorioase.

Micii principii Carol și Elisabeta, împreună cu domnii Dinicu și Cionca, au admirat mult talentul micului pianist Alfred.

La orele 12 din zi audițiunea s'a sfîrșit și micul artist Alexandrescu, părăsind palatul a fost condus până la scări de micii principii Carol și Elisabeta.

Știri mărunte.

Cunoscutul corespondent din București al ziarului Pester Lloyd și Frankl, Zeitg., Evreul Hans Krass, a înocet subit din vicia alaltăieri în București.

Sămbătă seara 7 Febr. c dl Georgescu va ține în salele Asociației studenților, o conferință despre Rolul studenților în stat.

În luna Septemvrie c se va deschide în București esposiția agricolă organizată de societatea agrară.

Ministrul instrucției publice a decis în mod definitiv, crearea doctoratului în drept la facultatea de drept din București.

Revista esternă.

Peninsula-balcanică.

Zilele trecute, posta italiană dintr-o Santu Quaranta și Ianina (Albania) a fost confiscată din ordinul guvernatorului Takir Osman-Pașă, care voia să cunoască numele Albanezilor, cari se află în relațiuni cu Italia, bînuind pe mulți șefi albanezi că ar fi compromiși.

Italia a protestat la Poartă pentru această sechestrare și a cerut destituirea Valiului, care persecută pe Italiani.

Poarta însă până acum n'a luat nici o măsură.

Francia.

Cu ocaziunea discuțiunii la Cameră a proiectului de budget al cultelor, deputatul socialist Allard a cerut denunțarea concordatului și suprimarea budgetului cultelor. Președintele consiliului, d-nul Combes, declară că guvernul susține menținerea concordatului, căci este convins de necesitatea pentru prezent (?) a credințelor religioase, ele fiind încă cea mai puternică pîrghie pentru umanitate. Declarațiunile dlui Combes provoacă șomol la estrema stîngă. Deputatul socialist esclamă:

»Acesta este o afirmațiune de preot, ear' nu de președinte de consiliu.

Conflictul din Venezuela.

Ziarele străine vorbesc despre o încordare a relațiunilor între Germania și Statele-Unite.

Estă câteva știri în privința aceasta. Ziarul Times află din New-York, că în arsenalul Statelor-Unite se lucrează în mod febril la pregătirea floetei pentru răboiu.

Ziarul New York Herald zice, că e vorba să se apere, eventual, doctrina lui Monroe.

Ziarul Express spune, că Germania vrea să ocupe un teritor în America-Centrală înainte de deschiderer canalului de Panama.

Ziarul Daily News primește din Washington confirmarea știrii, că guvernul Statelor Unite, neștînd ce scop are împăratul Germaniei cu agresiunea sa în Venezuela, a ordonat tuturor șantierelor să pregătească imediat bastimentele de răboiu.

O depeșă din Berlin spune, că împăratul Wilhelm a luat asupra 'și direcțiunea chestiunii Venezuelei, spijîndu-se pe partidul militar, care e hotărît să nu dea înderēt.

Opiniunea publică a Germaniei este excitată contra limbajului războinic al ziarelor americane.

Ziarul Times primește următoarea depeșă din New York:

Ca dovadă despre iritația Americanilor contra Germanilor, se observă că fiul ministrului de răboiu prusian, d. Goseler, impiecat la o banoă din New York a fost grav insultat în timpul unui banchet.

S'a strigat: Jos Germanii!

Maroco.

Din Maroco se vestesc și învingeri de ale Sultanului, și de-ale pretendentului. Cele mai multe sînt ale acestuia, care sediează deja capitala Fez. El mai așteaptă numai câștigarea pe partea sa a puternicei seminții Semur, ca să facă asaltul final.

Mai multe bănci din Paris s'au aliat, ca să dea guvernului din Maroco un împrumut de 7 milioane lei pe patru ani. Ca siguranță se vor amaneta venițele vamale.

Știri mărunte.

Principele de coroană a luat regenta regatelor unite, Suedia și Norvegia, în ședința solemnă comună a ministrilor suedezi și norvegieni.

Se anunță, că guvernul italian are intențiunea să propună camerei un proiect de lege cu măsuri coercitive contra arhiepiscopilor și episcopilor, cari fac propagandă contra proiectului de lege asupra divorțului.

Cronica zilei.

Sibiu, 30 Ianuarie n. 1903.

Coroane eterne. Economul George Drăgan și soția sa Maria n. Crețar, contribuie întru eternizarea memoriei soarelui, respective mamei sale Ana F. Crețar n. Neag, la fondul văduvelor și orfanilor meseriașilor, creat de Reuniunea sodalilor români din Sibiuc, suma de 3 cor. 12 bani.

Hymen. Elena Rogosan și Augustin Blas fidanțași.

Stanca Coman Droc cu Petru Nicolae Vidrișin anunță o nunta lor, care va avē loc Cuminecă în 19 Ianuarie st. v. în biserica gr.-or. din Reginari.

Dl Sever Bocu, în unul din nril Tribunei Pop. a scris zilele trecute că noi am fi stat în legătură cu dl Beleg și 'am fi apripinit candidătura de deputat. Față de cele deitate de dl Sever observăm: Daraverile d-sale cu familia Beleg, nu ne impoartă. Noi pe ni-ment n'am spriginit la alegeri, cu atât mai puțin am putut face aceasta pentru dl Sever Bocu, care a candidat cu program guvernamental și nu are nici o greutate între Români. Despre aceasta s'a putut convinge și d sa, când a călătorit prin Bănat ca agent al Tribunei Pop. să câștige abonamente. Toți frunțașii români 'l-au spălat fără săpun. Apoi dacă n'a avut cap să-și poată împlini postul simplu de funcționar la Lipova, cu atât mai puțin ar avē cap să schimbe valesa Murășului și să reprezente poporul român în parlament, ales cu program guvernamental.

Armata engleză. Times publică un articol asupra situațiunii militare a imperiului britanic. În acest articol Times constată că efectivul rezervei este inferior numărului de 30000 oameni. Budgetul ministerului de răboiu a fost ridicat la 40 de milioane livre sterlinge; și cu toate acestea, situațiunea s'a înrăutățit de când cu războiul din Transvaal.

Dar pentru biserică. Simion Becheș, vîzînd starea aproape de ruină a bisericii noastre, s'a îndurat a ne dona cu scop de a o repara 200 coroane; ear' Simion Lascu, Zosim Nistrea, Iftin Stanciu, Ioan Cenușă și Ioan Gergel aflători în Americă, prin contribuiri benevoale ne au trimis alte 200 coroane; ceea-ce și prin aceasta le aducem mare mulțumită. De oare ce colecantiți mai sus amintiți, după cum ne-au informat, continuă cu încesarea contribuțiilor benevoale, darea de samă mai amînnuțită o vom publica mai tîrziu. Cînculmare, în 24 Ian. 1903. Dionisie Stănuțel, învîțător.

Al 31-lea. Cassariatul Reuniunii române de înmormîntare din Sibiuc a s'olvițt erozilor repozatei Ana F. Crețar n. Neag, fost membru al numitei Reuniuni ajutorul statutar.

Acesta este al 31 lea cas de moarte în stul Reuniunii noastre de înmormîntare.

O casă de alienați — în flacări. Din Londra firul telegrafic aduce vestea unei mari nenorociri. Casa alienațiilor Colnay Hatch s'a aprins și 53 de femei alienate au căzut prada flacărilor.

Casa alienațiilor consta din foarte multe pavilioane și ieri dimineață pe la ora la 6^{1/2}, îngrijitorii au observat îngrozit că un pavilion e în flacări. Deodată cu iscarea focului a început să bată și un vînt, așa că nu mai putea fi vorba de localizarea focului.

Scenă oribile s'au petrecut atunci; nebunii alergau în toate părțile frîngîndu-și mîinile și urlînd înfiorător pe coridoarele înocine în flacări. Și foarte puțini au putut fi scăpați. O parte a nefericiților s'a împotrivit îngrijitorilor așa că acestia și-au siliți să-și lase în marea de flacări. Două ciasuri întregi a durat focul, până-ce în sfîrșit pompierilor le-a succedat 'l localiza. Dintre femeile internate lipsese 53 cari au perit în focul groanic. Cunoașterea cadavrelor este imposibilă pentru-că nefericiții sînt prefăcuți în sorum. Întîmplarea tragică a făcut impresie dureroasă, pretutindeni.

Banchet pentru Marconi. Din New York se anunță, că s'a dat un banchet în onoarea lui Marconi, inventatorul telegrafiei fără fir. Acesta la acest banchet și marele inventator Edison. Dela un cap la altul al mesei funcționa telegraful fără fir prin care se dădeau ordinele pentru pranz.

Convenția ungaro-română. Delegații români și unguri vor semna zilele acestea, la Budapesta, convenția ungaro-română asupra pescuitului pe Dunăre.

Telegrafie submarină fără sîrmă. Nici nu 'și-a încheiat bine Marconi experiențele sale cu telegrafia fără sîrmă, și estă că din America vine știrea despre o senzațională descoperire: invențiunea telegrafiei submarine fără sîrmă. Profesorul Arthur Mundy și Gray (aesta din urmă a murit de curînd) en inventat un aparat cu care fără nici o piedică și cu cea mai mare ușurință, se poate telegrafa sub mare fără de cablu. Telegrafarea cu noul aparat e cu mult mai ușoară decît telegrafarea în aer, de oare-ce apa transmite sunetul în frig, în căldură, furtună sau pe timp liniștit deopotrivă. Noua invenție produce mare revoluție în strategia marină și va liniștura o mulțime de catastrofe.

Deputatul Linch grațiat. Din Londra se depeșează că deputatul Linch a fost grațiat. Sentința de moarte s'a schimbat în temniță pe viață, în curînd însă va fi pus în libertate.

Un Tatăl nostru interesant. În o ședință a dietei prusiane, ministrul de finanțe dl de Rheinhaben, a cetit un Tatăl nostru al polonilor care a produs mare senzație. Estă-l în întregime: Tatăl nostru, care ești în ceruri, dă-ne nou regatul Poloniei! Scapă-ne pe noi de sclăvie! Dă-ne nouă pâinea de toate zilele, dar' nu cea udată de sînge și otrăvită de răutatea inimicilor nostri! Iartă-ne nouă păcatele înscrise pe săbiile noastre! Nu ne lăsa să cădem în ispița de a renunța la Polonia! Scapă-ne de cel rău, care e dominațiunea inimicilor!

Arsă din nebăgare de seamă. În comuna Rășnov a mistuit flacările o casă în strada Nășpului. Incendiuul a izbucnit Joi seara pe la orele 11. A căzut victimă flacărilor și proprietăreasa casei, o sască bătrîna, care avea patima beției. Femeia voia să ațite focul și turnă în sobă gas. În sobă însă mai era jerică și gazul a luat foc, aprinzînd hainele femeii. Pompierii au alergat la locul nenorocirii și au localizat focul. Femeia s'a prefăcut cenuce, nerămînd decît un picior și un braț din ea.

Mîncat de lupi? Un căpitan de husari din Oradea-mare a ieșit călare la cîmp în ziua de 27 Ianuarie. Pește puțin timp s'a întors acasă numai calul plin de sînge. Se crede că pe căpitan 'l-au mîncat lupii.

Foc în Viena. În Viena s'a aprins o casă mare, și focul s'a întins prin odoare și pe trepti. Treptele s'au prăbușit, așa că nimeni nu putea să scape. Locuitorii au fost scoși pe ferestre și pe funi. Alții săriau din etajul al IV-lea în niște rociuri de cauciuc. Cu prilejul acestor sărituri mai mulți și-au rupt mâinile ori picioarele.

Mărinari canibali. O corabie a suferit naufragiu în mijlocul mării. Vre o cincă mărinari, împreună cu căpitanul, s'au mântuit. D-zeu știe cum, într-o lună. Cinci zile au suferit frigul și foamea. Când a 5-a zi, unul a murit. Atunci mărinarii l'au înțeles de foame, au mănăcat pe tovarășul lor, așa fără până neferit. Alți zi au murit doi. A 8-a zi a rămas numai căpitanul; carnea tovarășilor săi s'a înpușcat încât a fost silit să o arunce în mare. A 9-a zi, înghețat de jumătate și flămând, își pierduse toată nădejdea. Voia să se sinucidă chiar. A 10-a zi însă l'au văzut la o fost observată de un vapor, și așa a fost salvat. Căpitanul încredinșese la 10 zile, încât nu se mai cunoștea însuși.

Pentru masa studenților din Blaj au mai contribuit următorii: Maria Pop Griceanu, Comana, întru amintirea sotului răposat - 4 cor., ear' colecte dela Vas. Tătar, K. Szt. Iván, 2 cor., ofi. par. Noul-săseș 9 cor. 20 bani, Ioan Hulea Buia 7 cor. 80 bani, Teod. Abruden, Cisetu 7 cor., ofi. parochiale din Cămpeni 33 cor., Neorileți 4.2, Valea Gălzi, 2.30, Ioan Pop, Jucul-inf. 4 cor., Filip Poșar, Coșlar. 4.92, Art. Codarcea, Turda, 40.46, Laur Voda, Ormeniș 90 bani, Teod. Hârșan, Chimiteinic, 10.06, Aug. Boțian, Săcalul-de-pădure 4.50, ofi. par. Cămpul-lui Neag, 29.82, Ioan Schiopu, Gura-falău 2 cor., Zach. Graur, Sădriș, 21.40, Zach. Pop, Adrian Petru Boțian, Dumbrava 3.50, Nic. Pores, Basna 5.10, Ioan Muntean, Veț 8.34, Dion Boeriu, Frăua 6 cor., Io. Botezan, Agărbiciu 9.20, Ștef. Sándor, Odorheiu 15 cor., ofi. paroch. Deaș 8.93, Val. Stoian, Ghișasa 17.20, Alex. Petran, Ciurmena 8 cor., Jac. Popeneciu, Veneția 4 cor., Ioan Staiou, Ludoșul-mic 3 cor., Mihai Ilieș, Aiton 10 cor., Ioan Petean, Corpade 15.50, Teod. Lechințan, Cucerdea 3 cor., Valer Bugner, Șeica-mică 5.10, Ioan Moldovan, Cătina 40 cor., comuna biser. Copadul-de-Murș, 3.48, Michail Găzdao, Poiana-Arieșului 11 cor., Nicolae Ganga, Secaș, 46.80, Parochia Almașul-mare, 20.22, Babiu 4.40, Teodor Sas, Fărău 12 cor., Teod. Dan, Ciomandru, 3.78, Vas. Sestras, Cernuc 5.50, Ioan Brânzeu, Ciungu 3.50, ofi. par. Petroșeni, 6.50, At. R. Bologa, Lupeni 22 cor., Lud. Luca, Alba Iulia, 27.15, Dr. Nicolau Ciacian, Petică 50 coroane, Avel Hetea, Micuș 1 cor., Petru Iacobescu, Verșmort 7.63, Ioan Olariu, Ciuci 5.94, Nic. Solomon, Ludoș 42 cor., Iuliu Laslo, Szt. Lőrincz 11 cor., Ștefan Mariș, Șut 7 cor., Alexiu Bogdan, contr. 10 cor., Ioan Soanea, Seplac 4 cor., Sim. Petean, Jucul-nobil 3 cor., Sim. Zhan, Breț 9.14, Amos Frâncu, Benic 11 cor., Gavrilă Pop, Măhaci 24 cor., Petru Clotătar, Rechinul-mag. 9.14, ofi. paroch. Lumperd, 8.70, Ioan I. Deac, Gheja 7.40 Ofi. par. Lupoaia 1.40, Ios. Socol, Lăscud 3.10, Teod. Giurgiu, Arunota 6.40, Valer Maior, Sorogin 4 cor., Teod. Nagy, Zau 10.50, of. par. Dileul-rom. 9.64, ofi. paroch V. St. Ioana 4.66.

Escluderea principesei Saxoniei din casa de Austria Foata oficioasă publică în partea rezervată inserărilor neoficiale următorul ordin imperial:

Impăratul, ca șef al casei imperiale ordonă, ca toate drepturile, onorurile și privilegiile, de care principesa de coroană a Saxoniei se bucura ca archiducesă de Austria să fie suspendate. Această suspendare este în vigoare și în cazul când procesul de divorț al soțului său ar avea de urmare, ca principesa să fie obligată a lua un alt nume de familie.

Este prin urmare interzis princoipei să se servă de acum înainte de titlul de principesă imperială, archiducesă, principesă regală de Ungaria etc. și de a purta armurile archiduciale, precum și titlul de „Alteță imperială și regală“.

Se vorbește, că fugara princoipesă Luisa își va schimba religia, îmbrățișând protestantismul spre a pute să se divorțeze mai repede și să se cunune cu Giron.

Ei petrec la Monte Carlo și au vizitat Casino, unde Giron a pierdut câțiva napoleoni la ruletă.

Căți băieți ai? Răposatul rege al Saxoniei Ioan, iubea foarte mult pe un general al său, pe care îl invita adeseori la masă. Bătrânul general are cinci băieți și el întotdeauna pune la o parte câte ova dulcoșuri dela prânz, o să le ducă la băieții săi. Odată, iarna târziu mâncau struguri aduși dela sud. Regina și conțesa cunoșcând slăbiciunea bătrânului, i-au împachetat niște struguri frumoși o să i ducă acasă.

Deodată regele se întoarce repede spre general, întrebându-l: Căți — ai? (Anume: câți băieți).

Bătrânul a fost surprins, crezând că-i vorba despre struguri și răspunde: — Cu trei m'a dăruit M. S. Regina și cu doi conțesa H.!

Tableau!

Trăsura mortuară dispărută În sif Francisc, servitorul unei întreprinderi de înmormântare din Pesta, ducesă dintr-un spital trei băieți morți, — la casa mortuară. Era seara la 9 ciasuri. Mergând pe drum, cail s'au spărit, trăsura s'a lovit de un stîlp de telegraf, ear' cocoșul a căzut din trăsura, rânin-

Daneil R. Cordesou, fundatorul și proprietarul liceului „Lumina“ din București, membru pe viață al „Asociației neie“ și director executiv al „Cordianei“ din Feventea a încetat din viață în 26 Ianuarie în al 60-lea an al vieții. În mormântarea i-s'a făcut Mercurul în 28 Ianuarie.

Răposatul a fost în toată viața sa un om foarte activ și ea bun român lăudat pentru luminarea poporului nostru.

Cassara „Lucașferul“. Direcțiunea institutului de credit și economii „Lucașferul“ din Vârșeț, în ședința sa ultimă, a ales de casar pe dl Ioan Stoica, funcționar orășenesc.

Un nou submarin. Se anunță, că Franța va construi anul acesta un nou submarin de dimensiuni superioare celor de până acum.

El va avea 48 m. și 90 cm. lungime și 420 lărgime. Va avea 2 oficeri și 18 oameni ca echipajiu.

Procesul de presă al lui Bartha Miklós. Ieri s'a pertractat înaintea tribunalului din Budapesta procesul de presă intentat de Bartha Miklós în contra ziaristului Zsoldos (Söldner) László, care a scris articoli foarte compromișatori despre Bartha în „M. Szó“. A fost ascultat ca martor și Szöll Kálmán, întrebându-l de folosita ori nu Bartha intervenția lui să se a câștiga împrumuturi. Fasiunea prim-ministrului a fost favorabilă pentru Bartha. Tribunalul l'a aflat pe Zsoldos vinovat și l'a condamnat la 1 lună închisoare și 200 cor. amendă.

Nenorocirea unui notar. Notarul comunal Friedmann din Osaroda și-a petrecut în noaptea dinpre 22 l. c. în restaurantul gării din Beregszász. A beut atăta încât în stare de inconștiență l-au transportat chelnerii într-o odaie și l-au pus în pat. Dimineața l'au aflat cadavru ars. Nefericirea i'a cauzat-o, că s'a culcat cu țigară aprinsă din care s'a aprins patul.

Studentele în universitățile germane. Numărul studenților în universitățile germane a descins dela 1200 la 887; această din cauza hotărârii luate de consiliile universităților de-a face admisiunea mai grea, având în vedere puțina perseverență arătată de studenți. Din 2000 studenți înscrise în 1902, abia 14 au depus esamen, pe când dintre studenții 22%, își iau diploma. Opre din aceste studenți erau americani; trei studiau medicina, una filologia engleză, una filologia germană, două filosofia, una matematicile, una farmacia, una geologia, una limbele romanice.

Americanii pentru clasicism? Azi Americanii vin imediat după Nemți, în ceea ce privește perfecțiunea studiilor clasice. Dictionarele grecești și latinești cele mai bune și cari s'unt utilizate chiar în universitățile engleze s'unt făcute de autori americani. Statisticile americane arată că studiile privitoare la limba latină, progresează enorm, ear' numărul studenților americani cari posed bine limba elenă s'a dublat de vre-o opt ani.

Fueratul. În preseara soșirii moștenitorului German la Petersburg, Țarul a asistat la o reprezentație dată de niște actori francezi.

La o senă frumoasă, Țarul a bătut din palme. În clipa aceea un bărbat din public și-a pus două degete la gură și a început să fluere asurzitor.

Toată lumea încerenieșă. Țarul însă aplaudă din nou. Și fueratul earăși s'a repetat.

Virilistii români din comitatul Sălajiu. Intre 196 s'unt următorii 24 români: George Pop de Băsești 1494 o. 40; Andrei Cosma, dir. Șimleu 1365 58 (dupl.); George Pop, adv. Zălau 1032 40 (dupl.); Mihailu Bohățel, Supurul-de-jos 988 58 (dupl.); Vasiliu Mica S Odorhei 754 79; Dr. Gavr. Kiriș Țănad 672 80 (dupl.); George Siladi, Sănișlău 581 06; Dr. Ladislau Gyurkó, avocat 590 12 (dupl.); Ioan Kesely, protopop 512 58 (dupl.); Alexandru Pop, jude cero. Ceh 482 48 (dp.); Dr. Mih. Pop, adv. Șimleu 434 96 (dp.); Vasile Pop, protop. Orfăde-jos 433 70 (dp.); Dr. Iuliu Pop, v-notar comit. Zălau 432 58 (dp.); George Filip, propriet. Săntău 404.72; Vasile Rob, notar Baura 388 63; Ioan Bancoc, Săisăg 382 96; Laur. Bran, preot Săplac 353 38 (dp.); Mihailu Pop, preot Ouceu 352.14 (dp.); Aug. Vicaș, preot Hidig 324 06 (dp.); Ioan Filip, proprietar Săntău 322 03; suplenți: Cornel Borbola; Gavril Murșan și Ioan Basii.

Trăsura mortuară dispărută În sif Francisc, servitorul unei întreprinderi de înmormântare din Pesta, ducesă dintr-un spital trei băieți morți, — la casa mortuară. Era seara la 9 ciasuri. Mergând pe drum, cail s'au spărit, trăsura s'a lovit de un stîlp de telegraf, ear' cocoșul a căzut din trăsura, rânin-

du-se grav. A stat leșinat până dimineața. Ear' cail cu cei trei morți au luat o pe câmpuri.

Târziu cail au fost duși la poliție.

O stâncă prăbușită. În comit. Maramureșului lângă comuna Vișo, s'a prăbușit o stîncă uriașă, închizând drumul de țeară. În momentul prăbușirii trecea pe acolo cu trăsura judele cercual Kuztski. Trăsura a fost zdrobită, ear' judele a fost lebit de rampele dela marginea drumului, cu atăta putere încât a rămas amețit.

Cu toate aceste, chiar rampele aceste i'au fost noroco, pentru-că astfel se prăbușea în prăpastia adâncă de lângă drum.

Dare de seamă și mulțumită publică. Ca și în alți ani, așa și în anul acesta s'a ținut balul aranjat în favorul bisericii gr.-cat. din Lupeni, Duminecă în 11 Ianuarie st. n. în sala cu gust decorată dela „Hotel Central“ a d-lui Dima.

Cu această ocaziune au contribuit respective au suprasolvit: Alexandru Popp, Petroșeni 5 cor.; Schöffler Mihály, 4 cor.; Lucreția Gotheas 2 cor., Nicolae Zugrav 4 cor., Parteniu Petrila, Lupeni, 20 cor.; Ioan Cincora, Cujir 6 cor.; Sztójka Béla 4 cor., Schöffler Samu 2 cor., Schwemhammer I. 3 cor., Klein I. 3 cor., Ioan Dima 5 cor., R. Christian, Hunedoara 3 cor, B. Voin 3 cor., A. Dima 5 cor., Ecker K. 1 cor., Dr. Kazander I. 4 cor., Caillag G. 1 cor. Tökely F. 2 cor., Rieger E. 2 cor., Steiner V. 1 cor., Moldovan S. 2 cor., Ozsvald I. 4 cor., Lustig A. 1 cor., Szeidenfeld M. 1 cor., Klemenz I. 1 cor., Gottlieb A. Graueam I., Buday I., fiecare câte 2 cor., Florik G. 3 cor., Szalánczy Z. 1 cor., Paik I., Vitko K., S. Flores, fiecare câte 2 cor., Kațona S. 6 cor., Csicsely A. 4 cor., Rosenthal M. 2 cor., Atanasie Bologa 4 cor.

Tuturor contribuitorilor și suprasolvitorilor, precum și publicului participător li-se aduce cea mai profundă mulțumită.

Cu mult regret trebuie să denunț, că deși petrecerea a fost aranjată în favorul bisericii, totuși nici măcar un preot din apropiere n'a participat, și doamne cât ar fi de lipsă, că și pușini câți s'ntem, să ne validăm și pe terenul social în fața străinilor numeroși din Valea Jiului! Lupeni la 15 Ianuarie 1903. Pentru comitetul aranjator: Atanasie P. Bologa, preot gr.-cat.

MAI NOU.
In chestia reformelor din Macedonia.

Ziarul rusesc „Vechernia Gazeta“ anunță, că Rusia și Austro-Ungaria vor adăsa nu peste mult o notă colectivă Porții provocându-o să convoace în Constantinopol o conferință internațională în chestia reformelor, ce au să se introducă.

Vieța socială.
Producțiune în Vurpăr.

Tinerimea română gr.-or. din Vurpăr aranjează Duminecă, în 1 Februarie n. 1903 o producțiune declamatorie-că teatrală în loosul școlii de acolo. Începutul la 6 1/2 ore seara. Venitul curat e destinat în favorul bibliotecii școlare.

Tribuna Literară.
Românismul în Bucovina. *)

Am străbătut-o într-o vară, în fuga trenului. O țeară dumnerească: lanuri de aur, în care se perdeau secerătorii, păduri întinse, livezi. Ioi-colo, sémăntate țirgurile, cu gări pline de Evrei într'un costum galțian ireproșabil, sau cu oarecare concesii de îmbrăcăminte civilizației.

Pentru puține popoare, se găsește un ținut relativ mic, ca aceasta, înțocare atăta frumusețe, atăta bogăție de astăzi și amintiri din trecut așa de imbelugate, de îndepărtate și de sfinte. E parecă întregă un sobor de mănăstiri, ce se grămădesc una lângă alta, venind fiecare din câte o domnie glorioasă sau cucernică, cântând la fiecare slujbă, la fiecare sərbătoare prin clopotele tur-nate cu veacuri în urmă ca o pomenire

*) Din volumul „Cuvinte adevărate“, apărut zilele acestea la Institutul de arte grafice „Minerva“, București 1903.

pentru străbunul ce a înălțat zidurile, pentru părinții, rudele, tovarășii lui de arme ori de județ, pentru neamul, marele neam nenorocit, într'u mărirea căruia a schinteiat sabia s'au s'a înălțat rugăciunea acestor strămoși.

Moldova n'a pornit din Bucovina: coborând din creștetul de munți al Maramureșului, în sunetul de argint al apelor albastre, păstorii de popoare ce ur-mau stema bourului, au nimerit întâiu unghiul de munți unde străvechea baie a lui Ștefan-cel-Mare, mioul țirg de mare strălucire biruitoare, își plânge în sărăcie un trecut pe care noi l'am uitat. Dar' Baia n'a fost decât muchia de stâncă pe care s'a oprit din sbor vulturul, odihnindu-și aripile în vederea șesului roditor ce se deschide către Dunăre, mamă a popoarelor. Apoi odihnă dintr'un nou avânt al aripelor, descoperi Suceava, și aici își alege cuibul.

Când au fost în Suceava, cât s'au mai abătut pe la Suceava, domnii țerii Moldovei n'au uitat vraja de virtute prin care se fermecă și se oboară la sine trecătoarea biruință. Până la sfârșit curțile Sucevei au răsunat de psalmii învingătorilor, și în acei psalmi a dormit lungu-i somn de mulțumire, știindu și asigurată moșia, Ștefan-cel-Mare, începtorul și îndemnătorul, eroicul otitor și oaspe al Putnei. Mormântul tresăria la intrarea steagurilor prinse, și, în avântul de recunoștință cucernică a învingătorilor, ce veneau să își închine isbânda aceluia ce o dăduse, candela ce ardea pe mormântul de trei-ori sfânt își înălța mai sus lumina, spre viitorul pe care îl binecuvânta.

Aceasta a fost Bucovina. Trecură apoi ani, mulți ani, veacuri, când ne-amul decășu. Slăbiră adică inimile acelor ce trebuiau să-l călăuzească, căci țarina era lucrată tot așa de cinstit ca și odinioară de țeran, și fiul harnic al pă-mântului părinte știe totdeauna să-l apere de rușinea robiei. Dar' glasurile cari chiamă nu se mai auzeau

Ajunseră a fi priviți ca locuitorii oare-cari ai unui pământ fericit, care merită a se cheltui bani, vicleșug, minciuni pentru stăpânirea lui. Polonii vor-iră să ne ia, neștiindu-se ei înșiși atăt de aproape de peire, și, timp îndelungat ostășii craiului Sobieski stătură în cetatea Sucevei. Apoi patima lor de lăcomie, ei o trecură Rușilor, ce ne ajunsesă vecini. Amândouă țările noastre, măcar una, o parte dintr'nsa chiar, — Rușii erau gata să se preocupează după împrejurări, numai să înaintese granița spre împărătescul Constantinopol. Căci acolo, în puterea trecutului, acești barbări ai șesului, ce făcuse din creștinism mai mult decât ori-cine o închinare de idoli, cu forme impetrite, un mijloc țiret pentru atingerea unor scopuri joșnice de cutoptorie, își căutau o capitală pentru domnia întregului răsărit.

Un vrednic vecin era pentru dinții Austria. Rusia era sgrîpșorul lacom, care adună pradă nefrîșit de multă, nu pentru-ca să se hrănească din ea, ci fie și ea să-l putrezească în ghiare. Austria era pasărea de pradă, vicleană și trufașă, care nu voia să stea în urma nimănui, în opera de hrăpire.

Austria e o dinastie, și o formă dinastioacă poate acoperi ori-cât de multe pământuri, precum brutalitatea rusească poate sfărma, în expansiunea ei fără sens și fără scop, în lăfăierea oinică a bătărilor sale, ori-câte hotare sfinte ori câte civilizații mici, înălțate numa Dumnezeu știe, cu câtă muncă și cu câte jertfe, de un lung șir de generații ce au trăit în chinuri pentru-ca să nu se piardă viața mai mare a neamului, rostul cel dulce al limbii lor. Tot înainte: această era lozina oamenilor de stat ai împărăției vecine. Tot înainte pentru binele și faima casei archiduciale, mrg-tenitoare a Cezarilor cu stăpânirea fără hotare; tot înainte pentru folosul clasei feudale, ce caută guverne mari; tot înainte pentru civilizația de tipic mort, sec al Beamierului cu creșter strine în țipare; tot înainte pentru folosul economic al celor fără de țeară, în fruntea cărora mergea, cu pliscul prăzii între ochii de pândă evreul. Ca să se săvîrșească poduri pe ape, drumuri în păduri ca să se dea legi și să se facă Bezirkuri în barbarie, oare nu trebuie ca aceasta să jertfească totul cu bucurie și să-și uite totul.

După câțva timp de premeditare, vulturii imperiali începură a călători la 1784 când Turcii erau încă toropiți de un răboiu nenorocit cu Rușii și nu mai puteau începe altul. Austria se odih-

nise în tot acel timp, pentru a cutopti. După încheierea păcii, ce ceru răsplata înțelepciunii sale, și n'a fost greu cu câteva bacșiguri și amenințări să se închidă gura Turcilor, cari ultară și cât, mai știau din geografia țărilor vasale Austria luă cât îi fu placul, și fără nici un răboiu, fără nici o dușmănie cu vechii și adeverații stăpâni ai Bucovinei, ea o trase la sine dintr'o singură mișoare a ghiarelor.

De atunci au trecut peste o sută douăzeci și cinci de ani, — nici două veacuri măcar, prin care să ne putem souza uitarea!

La cincizeci de ani împliniți eram prea cufundați în toropeală ca să putem turbura jubileul; la o sută, într'o nobilă mișcare de durere, am răspuns la ospelul usurpătorilor prin rugăciunile pioase înaintea străbunului robit în mormântu-și, în rasa vederii noastre aproape la o sută douăzeci și cinci am stat și noi bucuroși la masă. La biocentener s'ar putea să i poftim noi la București.

Aceasta a fost purtarea noastră celor rămași.

„L-a luat Dumnezeu“.

Cum ar fi de bine astăzi, Să nu mi vîndut cojocul, Nici Dumneata nu te ai plînge Că s'a stîns în vatră focul!

Că-i atăt de frig în casă... — Spune-i ăngerului mamă, Să trimiț-un ban de aur Invliț într'o năframă!

Că ne-a spart fereastra vîntul Și nu-i jar pe fața vetrii Și s'a isprăvit făina Din bucatele cumetrii.

În firida din cămară Am căutat, dar' nu-i merinde. Și să-i spui, că nenea Naie Fără bani nu ne mai vinde.

Morților li-e cald în groapă?... Mamă știe ăngerul, Că de frig alaltă-seară Ne-a murit Buflă căștîl?

Aiura zimbind copilul, — Erș frig nespun în casă, — Și visa că-l duce-un ănger Pe o năframă de mătășă...

Octavian.

POSTA REDACȚIUNII.

M. Am aflat și noi, că dl I. I. Școopol a scris în „Trib. Pop.“ foia înșultătoare de Duminecă. Dl I. I. Școopol în loc de a batjocori, ar trebui să-și aducă aminte bine, bine de München!!

Vârșeț Am trimis azi și și-s'a scris.

La Abonament lunar

pentru Februarie st. vechiu Invită Administrația ziarului „TRIBUNA“.

Sosiți în Sibiu.

La Iau n. 1903.

Hotel „Impăratul Romanilor“: Szalantzky și soția, Armeni; Dr. Măcelariu, Sebeșul-săș; Jaeger, Oristurul-săc.; Ditrichstein, Arad; Portner, Orăștie; Goroșe, Cămpeni.

Hotel „Neurhiner“: Kovacs, M.-Ogorheiu; Schwarz, Viena.

Hotel „Meltzer“: Ștof, Făgăraș; Lippmann, Viena; Schmidt, Oluj; Schnell, Alba-Iulia; Popp, Budapesta.

Hotel „Central“: Martini, Sighișoara; J. și F. Gurlinger, Făgăraș.

Teatru orășenesc în Sibiu.

Diracțiunea: Leo Bauer.

Duminecă, 1 Februarie 1903.

La 3 ore după amiază.

„DIE JAPANISCHE VASE“.

Posă în 3 acte de P. Bilhaud și M. Hennequin.

La 7 ore seara.

„DER BURENGENERAL“.

Posă cu cantece în 3 acte de Emil No- și Ernet Baum.

Redactor responsabil: Ioan E. Prodan. Proprietar: Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: Iosif Marshall.

„RÎUREANA“, INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII SOC. PE ACȚII ÎN CAP.-MĂNAȘTUR.

Convocare.

Pe stimații acționari ai instituției de credit și economii „Riureana“, societate pe acții se invită la

a IV-a adunare generală ordinară,

ce se va ține la 24 Februarie 1903 st. n. la 10 ore din zi în localitatea institutului.

Programul adunării:

- 1. Raportul direcțiunii.
2. Raportul comitetului de supraveghere, asupra esaminării calculului anual, a bilanțului și a propunerilor pentru împărțirea profitului curat.
3. Stabilirea bilanțului anual și fixarea dividendelor.
4. Fixarea prețului marcelor de prezență, pentru direcțiune și comitetul revisor.
5. Alegerea a lor 3 membrii în direcțiune la posturile devenite vacante prin sortarea făcută în sensul §-lui 29 din statute.
6. Alegerea comitetului de supraveghere pe un period nou de 3 ani.
7. Determinarea scopului spre care la propunerea direcțiunii este a se întrebuița suma amintită în § 53, litera g.
8. Esmierea a lor 2 membrii pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.
9. Eventuale propuneri făcute din partea direcțiunii.

Stimați acționari se fac atenți la prescriesele §-lui 18 din statute, care sună: La adunarea generală au vot numai acei acționari, cari cu cel puțin jumătate de an mai înainte sunt trecuți în registrul acționarilor și ca atari cel puțin cu 2 ore înainte de adunarea generală a depus la direcțiunea institutului acțiunile sale eventual documentele de plenipotență

Încheierea compturilor

pe anul al IV-lea de gestiune 1902 a institutului de credit și economii „Riureana“, societate pe acții în Cap.-Mănaștur.

Table with 3 columns: Active, Contul bilanțului, Pasive. Lists various financial items and their values.

Table with 3 columns: Întrate, Contul profitului și al perderilor, Eșite. Lists income and expenses.

Capolnok-Mănaștur, la 31 Decembrie 1902

Dr. Vasiliu Lucaeiu m. p., președinte. Ioan Filip m. p., vice-președinte. George Petrovan m. p., director executiv. Alexiu Stupar m. p., secretar-comptabil. Ioan Dragomir m. p., cassar. Teodor Medan m. p., comptabil.

Membrii în direcțiune:

Ioan Petrovan m. p., Vasiliu China m. p., Stefan Birle m. p., Mihalea Vasalică m. p., Popp Indraj m. p.

Bilanțul present precum și contul profitului și al perderilor confrontându-l cu cărțile principale și auxiliare ale institutului ținute în buna ordine s'a aflat conform și esact.

Membrii comitetului revisor:

Nicolau Avram m. p., președ. Nicolau Lupanul m. p., Vasiliu Muste m. p., Alexandru Simon m. p., Sigismund Lengyel m. p.

Proiect asupra împărțirii profitului curat în sumă de cor. 15.081.70:

Table showing distribution of profit: 5% Dividendă (5000), 20% Fondului de rezervă (2016.34), 10% Tantiemă direcțiunii (1008.17), etc.

Astfel dividendă se statorește în 8%, plătită la 15 Maiu a. c. conform §-lui 54 din statute, ear fondul de rezervă va fi 11.312 coroane.

„Foaia Poporului“,

este cea mai bună și mai ieftină gazetă poporală.

„Foaia Poporului“

iese în fiecare Duminică, în format cart mare, cu cuprins bogat politic-național, economic, literar, informativ etc. și cu ilustrațiuni.

Pentru-ca fiecare știutor de carte să poată avea această foale

„Foaia Poporului“

va costa numai 4 cor. pe anul întreg sau 2 cor. pe jumătate de an

Abonamentele se fac de-adreptul sau prin mandate postale la

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Nr. 5323/1902 54 2-2

Concurs.

Pentru ocuparea postului de veterinar la magistratul orașului Szaszsebes se publica concurs cu termen până în 15 Martie a. c. Reflectanții la acest post împreună cu un sa lar anual de 900 coroane și circa 500 cor. taxe pentru vizitarea vitelor de tăiat au a-și înainta rugărilor instruite cu estrasul de botez, cu atestatul de cualificațiune și întru cât stau în serviciu și cu atestatul despre serviciu până cel mult la termenul sus amintit la magistratul orașului Szaszsebes.

Szaszsebes, în 20 Ianuarie 1903.

Magistratul orașeneesc.

Nr. 179-1903. 57 1-3

Publicațiune.

În 23 Februarie 1903 la 10 ore a. m. se va da în exploatare pe calea licitării pu blice, un complex de pădure de fag în „Șasa“ de 125 jugere, tându se în ficare an 20 jugere, din care vor eși cam 2000 stângini de lemne.

Condițiunile se pot ceti în cancelaria comunală în orele oficioase

Prețul strigării e 2 corone de stingin. Lemnele se vor pluti pe Rîul sadului până în Sadu sau Nagy-Talmács.

Licitația se va ține în cancelaria primăriei comunale de aici.

Rășinari, în 27 Ianuarie 1903.

Primăria comună.

De închiriat

o locuință, strada Reussbach 6, constătătoare din 3 odăi, bucătărie și grădină; mai departe din o odaie, bucătărie și grădinuță.

Tot acolo mai sînt de vînzare o sură mare, dimpreună cu grajd, un sôpru de fîn, un grănar și magazin.

Informațiuni la hotelul „Împăratul Romanilor“, loco. 56 1-3

Advertisement for German poets Johann W. Goethe and Heinrich Heine, translated by Ioan Băllă. Price of the book is 80 bani.

Cumpărați-vă Călindar!

Cel mai bun, mai frumos și mai ieftin călindar românesc

Călindarul Poporului pe 1903

a apărut și se află de vînzare cu prețul de 46 bani (20 cr.) și porto 6 bani (3 cr.)

Se poate procura dela librăria „Tipografiei“, societate pe acții în Sibiu, strada Poplăcii nr. 15 și la alte librării din țeară.

Supplex Libellus Valachorum.

Cererea celor doi Episcopi români prezentată în numele națiunii române către Împăratul, la 1791.

Textul original și traducerea făcută de

Dr. E. Dălanu.

Se află la toate librăriile românești Preful 1 corovană.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.

„SENTINELA“

INSTITUT DE ECONOMII ȘI CREDIT CA SOCIETATE PE ACȚII ÎN SATUL-NOU.

Activ Contul bilanțului la 31 Decembrie 1902. Pasiva

Table with 3 columns: Activ, Pasiva, and values. Lists assets and liabilities.

Satul-nou, 31 Decembrie 1903.

Pentru direcțiune:

P. Stoica m. p., director executiv

Pentru comptabilitate:

T. I. Marcu m. p., comptabil.

„RACOTANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIET. PE ACȚII ÎN ȘECA-MARE.

Convocare.

Domnii acționari prin aceasta se invită conform §-lui 19 din statute la a

VII-a adunare generală ordinară,

ce se va ține în Șeca-mare la 21 Februarie st. n. a. c. la 10 ore a. m. în școala română.

OBIECTE:

- 1. Raportul anual al direcțiunii.
2. Raportul comitetului de supraveghere.
3. Stabilirea bilanțului anual și fixarea dividendelor.
4. Alegerea direcțiunii pe un nou period de 6 ani.
5. Întregirea comitetului de supraveghere.
6. Sistemisarea salarelor și alegerea oficialilor.
7. Fixarea marcelor de prezență pentru membrii direcțiunii și a comitetului de supraveghere.
8. Fixarea procentelor la depunerile spre fructificare.
9. Eventuale propuneri.

Domnii acționari cari doresc a participa la adunarea generală, în sensul §-lui 22 din statute, sînt rugați a-și depune acțiunile, eventual dovezile de plenipotență la casa, până la 9 ore a. m. în ziua adunării.

Șeca-mare, în 29 Ianuarie 1903.

Direcțiunea.

„BIHOREANA“

institut de credit și de economii, societate pe acții Oradea-mare.

Capital social 600.000 coroane.

- 1. Primește bani spre fructificare pe lângă libele de depuneri, sau în cont curent și după banii depuși spre fructificare plătește interese de 5%. Darea după interesele de depuneri o plătește institutul.
2. Acoardă împrumuturi hipotecare.
3. Acoardă împrumuturi simple țărănești pe obligațiuni cu caventi (credite personale țărănești).
4. Escomptează cambii (polițe), efecte și pretensiuni sigure către casse publice cu scadențe fixe.
5. Acoardă împrumuturi pe lângă amanetare de efecte (lombard).
6. Acoardă credite cambiale și de cont-curent cu acoperire hipotecară, sau de altă natură.
7. Îngrijește afaceri economice și tot felul de afaceri de bancă.

284 22-25

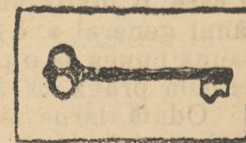
Direcțiunea.

Advertisement for Cognac Czuba-Durozier & Cie. Distillerie Française, Promontor.

SĂPUN CU RUDA.

Marca:

„CERB“ sau „CHEIE“

Săpunul cel mai bun, mai spornic și prin urmare cel mai eftin.

Liber de ori-ce materie stricăcioasă.

Se capetă pretutindenea.

La cumpărare se se observe bine, ca fiecare bucată se aibă numele „Schicht“ și una din cele două marce de sus.